

af Statskassen aarlig i Laan i disse Ejendomme og at blive staaende ved en begraenset Aarraeffe. Men det er dog alligevel saa, at dette Skridt kun bliver et første Skridt, og at dette første Skridt skal afløses af andre Skridt. Vi skulle videre. Denne Opgave maa løses og maa løses ved Støtte af Statskassen i sit fulde Omfang i Aarenes Løb. Derfor mener jeg, at det gælder overordentlig meget her at faa godt begyndt, at Grundlaget bliver godt, og at vi i hvert Fald komme til at sigte efter det rigtige Maal, at komme Landarbejderne til Hjælp og at gøre deres økonomiske Kaar bedre, saa at jeg ikke er enig med det ærede Medlem. Jeg maa bestemt kræve, at Husmandslodderne blive saa store, at der kan holdes to Køer. Det har staaet i en Raaffe Blade, at det ærede Medlem talte paa Venstrereformpartiets Begne forleden Dag. Jeg ved ikke noget herom, og saa meget er i alt Fald vist, at hvis Spørgsmaalet om, hvorvidt det ærede Medlem talte paa Reformpartiets Begne eller ikke, havde foreligget til Afstemning i Partiet, havde jeg stemt derimod, saa paa mine Begne har det ærede Medlem under ingen Omstændigheder talt. Det ærede Medlem optraadte i Virkeligheden den Dag med en saadan Proclamation, at det var aldeles naturligt for udenforstaaende at faa det Indtryk, at det ærede Medlem talte paa hele Partiets Begne. Smidstid er det, som sagt, en Misforstaaelse, det ærede Medlem talte sikkert paa egne Begne og ikke paa fleres. Jeg har taget saa lempeligt paa det ærede Medlem, som det har været mig muligt under Hensyn til, at det ærede Medlem dog formelt er min Partifælle, men jeg skal ikke tilbageholde den Bemærkning til Slutning, at det ærede Medlem ikke kan stole paa, at hans Modstandere her i Salen altid komme for Skade at tale Lyss til ham og derved komme til at gøre sig skyldig i en Fejl, som vække deres Modstand. Der blev talt Dansk til det ærede Medlem i Gaar af det ærede Medlem for Aarhus Amts 3dje Valgfreds (Harald Jensen), og jeg haaber, at det ærede Medlem vil finde, at det, som jeg nu har talt til ham, ogsaa er Dansk, om det end er lidt mildere i Formen end det, han hørte i Gaar.

Bemærkning: Efter som der endnu er 13—14 Talere indtegnet, er der vist god

Anledning for mig til at fatte mig i Kort-
hed, saa meget mere som det nu er paa 3dje
Dag, at vi forhandle om denne Sag. — Til
den ærede sidste Taler vil jeg sige, at det
væsentlige af, hvad han sagde angaaende
selve Lovforslaget, er jeg enig med ham i,
men naar han kom ind paa et nyt System,
nemlig at indføre Fæste paa disse Huse,
vil jeg dog nok tillade mig at bede om at se
Fæstekontrakterne og Fæstebetingelserne, før
jeg kan give min Stemme dertil. Jeg er
saa gammel, at jeg har set saa meget af
Fæstevæsenet her i Landet, at der skal meget
til at faa mig til at bringe nogen ind under
dette Forhold igen. — Hensigten med dette
Lovforslag er jo at søge at gavne Landar-
bejderne. Nu bliver altsaa Spørgsmaalet,
om dette vil kunne opnaas ved de Bestem-
melse, som Lovforslaget indeholder. Jeg
tror det ikke. Jeg tror ikke, at vi paa de
Vilkaar, som fastsættes i Lovforslaget, ville
kunne komme til at gavne dem hynderligt.
Kravene ere for haarde, de Baand, vi binde
dem med, ere for stærke, og det nytter jo
ikke at lave en Lov, som ikke bliver brugt.
Naar en Mand faar ledet en Lov op, skal
han først laane $\frac{9}{10}$ af Kredittforeningen,
altsaa underkaste sig de Udgifter, som Kurs-
tab og alt, hvad dertil hører, medfører.
Derester skal han af Staten laane de $\frac{1}{10}$,
Resten skal han selv staffe til Veje. Altsaa,
naar det gaar op til de fulde 4,000 Kr., skal
han staffe 800 Kr. til Veje selv, og han
skal desuden bære alle de andre Byrder, som
komme til at paahvile ham. Foruden Kurs-
tab, Omkostninger og alt, hvad dertil hører,
skal han staffe Indbo og Besætning. Nu
mente rigtig nok den ærede Minister, at han
vilde let kunne finde gode Benner til at
staffe sig disse Penge, men jeg frygter meget
for, at der ikke vil være mange af de gode
Benner, der ville laane til 4de eller 5te
Prioritet i disse smaa Ejendomme. Jeg tror,
at disse Betingelser ville forhindre mange
brave, stræbsomme og flittige Landarbejdere
i at underkaste sig disse Vilkaar, selv om de
ellers kunde, og jeg siger derfor, at det jo
ikke kan nytte, vi have en Lov som denne,
naar den ikke kan bruges. Heller ikke tror
jeg, det er ganske rigtigt, at vi binde ham
saa haardt til denne Blet, som Lovforslaget
gør, thi i Virkeligheden binder det ham jo
til denne Blet alle hans Dage. For at faa
noget ud af Sagen, tror jeg, at det vil blive
ganske nødvendigt at lempe Villaarene paa
en saadan Maade, at det kan blive Landar-
bejderen muligt at tage derimod. Jeg er ikke
blind for den store Velsignelse, det kan blive,
naar disse Folk kunne tage imod Villaarene,
thi det er sandt, hvad der er blevet sagt fra